

mohyla - *hrobka* v tvare kužeľového násypu nad pravekým alebo rano-historickým *hrobom*, niekedy opatrená kamennou konštrukciou (kamenný veniec alebo priekopa, *palisáda* pri obvode); drevené alebo kamenné *hrobové komory* s kamenným príklopom, priemer 6-40 m, výška 1-2 m, výnimočne 5-6 m; skupina mohýl sa nazýva *mohylník*; porovnaj pod heslom *Usírev svätyně* na miestach údajného hrobu kusu *Usírevovho tela*

pozri *kurgan, tell, tepe, hüyük, magula, čataja/čaitja, stúpa, tumba, tumulus, galgala/ Galgala/ gilgál, stéla, náhrobok; mohylová kultúra, staviteľia mohýl/adenská kultúra; Kelti; absolúcia nad hrobom; abaševská kultúra*

mohyla Mamajova - Mamajova mohyla

tzv. **mohyla sídlisková - tell/tellos/tepe/hüyük**

Mohyla mieru - na pamiatku obetí bitky národov pri Slavkove r.1805; pozri *pamiatky*

mohylník - skupina pravekých *mohýl*; pozri *mohylová halštacká kultúra*

mohylová kultúra - príbuzné archeologické skupiny strednej *doby bronzovej* (15.-13.st.pr.Kr.) v Porýnsku, Podunajsku, ale aj v Čechách a na Morave a v západnej časti Karpatskej kotliny; zahrnuje *českoalckú* (chovateľstvo), *stredodunajskú mohylovú kultúru* a *karpatskú kultúru* (poľnohospodárstvo); bronzová *industria, kostrové* a *žiarové hroby*; pozri *milavečská* a *knovízská kultúra*; porovnaj *adenská kultúra*

mohylová kultúra halštacká - halštacká kultúra kultúra v južných a juhozápadných Čechách v 7.-5.st.pr.Kr.; nálezy z *mohylníkov*: tuhovaná a maľovaná *keramika*, železné zbrane a postroje koní a vozov náčelníkov, plechové zdobené veľké duté „*turbany*“; tvorcami zrejme *Kelti*; v ázijských stepiach pozri *abaševská kultúra*

mohylová kultúra stredodunajská - stredodunajská mohylová kultúra

Mochi Francesco - (†1654); taliansky ranne *barokový* sochár; pôsobil prevažne v Ríme a Orviety; pozri *basreliéf*

https://www.google.sk/search?q=Mochi+Francesco&oq=Mochi+Francesco&aqs=chrome..69i57j0l5.1681j0j7&sourceid=chrome&espd=210&es_sm=93&ie=UTF-8

F. Mochi: Svätá Veronika (bazilika Sv. Petra, Vatikán)

F. Mochi: Anjel zvestovania (socha zo súsošia Zvestovanie, 1603-1605)

F. Mochi: Ranuccio II. Farnese, vojvoda Parma a Piacenza (detail reliéfu, 1580-1654)

moiré - moaré

Moiry - z gréc. moirai – „prideľujúce“, moira – „osud, údel, podiel“

-v gréckej mytológii tri starogrécke bohyne osudu, dcéry *Dia* a *Themis*; moira = všetko, čo je zahrnuté v týchto pojmoch považované Grékmi za nezmeniteľné a nezávislé na slobodnej vôli človeka, ba viac, Moire/osudu podriadení aj bohovia, ktorí sú iba strážcami a vykonávateľmi osudu (ako bohyne osudu vytvorili aj prvé a posledné písmeno gréckej abecedy: *alfu* a *omegu*); *Homér* hovoril iba o jednej Moire, *Hesiodos* uvádzal tri: *Klôthó*, *Lachesis* a *Atropos*, ktoré pradú niť osudu; osud zastupoval občas aj *Zeus* ako vládca osudu, alebo iný boh, ale iba v prípade, že osud poznal a riadil sa ním; v tejto podobe môže osud ovládať aj človek; Gréci spájali Moiru s prívlastkami „zlá“, „zhubná“; osud vytváraný vôľou človeka nazývali *Aisa*; v rímskej mytológii: *Parky*; vo slovanskej mytológii ich funkciu preberali *sudičky*; zobrazené na severnom vlyse *Diovho* oltára v *Pergamone* (pozri *Pergamonský oltár*) ako súčasť *gigantomachie*; vo stredoveku zobrazované v motívoch triumfu *smrti* (pozri „*tanec smrti*“); (Dürer, G.Romano, P.da Cortonta, P.P.Rubens, F.Goya, M.Pirner)

Bidermann: pod latinským menom *Fatae* sú Moiry a Parky paralelou k severogermánskym *Nornám*; vytvorili prvé a posledné písmeno gréckej abecedy

<http://anya.blog.cz/0805/moiry-osud>

J. Strudwick: Tri Moiry

Moitte Pierre-Étienne - (†1780); francúzsky maliar, rytec; narodil sa v Paríži, stal sa maliarom, ktorý je lepšie známy dnes pre svoje rytiny po starých majstrov; jeho syn Alexandre Moitte (†1828) tiež sa stal maliarom; pozri *parížski umelci*

https://fr.wikipedia.org/wiki/Pierre-%C3%89tienne_Moitte

J. Tardieu a P.-E. Moitte podľa P. P. Rubensa: Paridov súd (hlbkotlač, 1780)

Mojžiš - v hebr. - „zachránený z vôd“ > hebr. Mošé alebo z egyptského Msés - „venovaný“ alebo „vytiahnutý“

A. Canduci v súvislosti s heslom Ramesse II.: podľa inej úvahy je meno Mojžiš egyptského pôvodu a pochádza z mena Ahmose, ktoré bolo populárne počas panovania 17.-18.dynastie (chronológia pozri *egyptské umenie*), ale v časoch vlády Ramesseho sa už nepoužívalo; najpravdepodobnejšie tento príbeh hovorí o zásadnej udalosti z egyptskej histórie, keď krajina ku koncu 18.dynastie (okolo 1336pr.Kr.) opustila *monoteizmus*; keď sa židovskí kronikári Judského kráľovstva (pozri *Judsko*) pokúšali postaviť príbeh o zrode svojho národa na nejakom dôverne známom základe, vybrali mu za protivníka najznámejšieho faraóna; pozri *Útek Izraelitov z Egypta*

-vodca *Židov*, ktorý ich vyviedol z *egyptského otroctva*; zakladateľ židovského náboženstva (pozri *judaizmus*, *monoteizmus*); na hore *Sinaj* (pozri *Oreb*) sa mu zjavil boh a odovzdal mu pokyny týkajúce sa kultu (*Päť kníh Mojžišových/Pentateuch/Tóra*); jeho príbehy považované za predobraz príbehov *Kristovho života*; v *kresťanstve* zobrazovaný ako jednotlivá postava v radu s inými prorokmi (*katedrálne sochárstvo 12.-13.st.*, pozri *galéria kráľovská*); zobrazovaný ako mocný a fúzatý starec s dvoma rohmi na hlave, symbolizujúcimi silu *solárneho božstva* (*rohy* pribudli v 12.st. na kresťanskom východe a vyplývajú z chybného prekladu hebrejských textov späť do *Vulgáty*; hoci už *Tomáš Akvinský* uviedol omyl na pravú mieru, prevládal tento typ Mojžiša do 16.st. a potom bol zakázaný); ďalej Mojžiš v ruke drží zákonné dosky, prípadne *palicu* používanú

pri zázrakoch (otvorenie prameňa úderom palice; pozri *Nasýtenie piatich tisícov*), zobrazovaný s kovovým *hadom* (Boh poradil Mojžišovi urobiť bronzového hada, aby na neho pozrel ten, a zachránil sa; hadia zoslaní Bohom potom, čo nespokojní *Izraeliti* reptali proti Bohu a Mojžišovi v časoch strádania na púšti); najčastejšie zobrazované výjavy:

- Mojžiš vylovený z Nilu
- Mojžiš a horiaci ker
- Mojžiš a zázrak s hadom
- Mojžiš zabíja Egypťana
- Prechod cez Červené more
- Mojžiš a bronzový had; pozri *Bronzový had*
- Mojžiš pred faraónom
- Mojžiš otvára prameň úderom palice na hore Choréb
- Mojžiš prijíma dosky zákona na hore Sinaj (pozri *dekalog*, *desatoro prikázaní*)
- Mojžiš prináša dosky zákona
- Mojžiš rozbíja dosky zákona
- Klaňanie zlatému teľaťu
- Mojžišova smrť

pozri *Chidra*; *Premena Pána*; *mandejci*; *Bronzový had*, *Zbieranie many (Hall)*; *Horiaci ker*

http://it.wikipedia.org/wiki/Libro_dell%27Esodo
http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&se
[archFor=data&page=2](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&se)

<https://www.google.sk/search?q=Dor%C3%A9:+Moses+and+Water+from+the+Rock&espv=2&bi>
[w=1850&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CB4QsARqFQoTCJ-](https://www.google.sk/search?q=Dor%C3%A9:+Moses+and+Water+from+the+Rock&espv=2&bi)
[gIO6hrscCFYREFAodINQJw&dpr=1#imgrc=W17ZCZrwClkS_M%3A](https://www.google.sk/search?q=Dor%C3%A9:+Moses+and+Water+from+the+Rock&espv=2&bi)

<http://www.tali-virtualmidrash.org.il/SearchResultsEng.aspx?ts=7>
<http://www.tali-virtualmidrash.org.il/SearchResultsEng.aspx?ts=8>

<https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=>
[ndvTFz2w6-](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[mZIM%253A%253B9bWo7J5_hI5GqM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.buzztorah.](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[com%25252F2014%25252F04%25252Fpage%25252F2%25252F&source=iu&pf=m&fir=ndvTFz](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[2w6-mZIM%253A%252C9bWo7J5_hI5GqM%252C_&usg=__8meIXfETGgbFpfIoD-](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[sIed4gZ98%3D&ved=0CDwQyjc&ei=j4-aVO6bAoLMO-](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[fKgZgO#facrc=&imgdii=&imgrc=9Q7JMzOM8A3-](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[vM%253A%3BWxVNo0IUtWjp6M%3Bhttp%253A%252F%252Fm5.paperblog.com%252Fi%2](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[52F2%252F28431%252Fa-lesson-in-equality-from-adam-and-eve-L-](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[4T4bk8.jpeg%3Bhttp%253A%252F%252Fen.paperblog.com%252Fa-lesson-in-equality-from-](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)
[adam-and-eve-28431%252F%3B360%3B208](https://www.google.sk/search?q=Matan+Torah&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=)

<https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&>
[biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=Jud9fdBdgOgLzM%253A%253BYdcVuPgD8fQ9M%2](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[53Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.ebay.co.uk%25252Fitm%25252FTHE-CHILD-](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[MOSES-ON-THE-NILE-Gustave-Dore-Antique-Bible-print-c1885-](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[%25252F181261712928&source=iu&pf=m&fir=Jud9fdBdgOgLzM%253A%252CYYdcVuPgD8f](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[Q9M%252C_&usg=__gcXgDm35WYXBZVEsR4z1vDmQHqY%3D&ved=0CC0Qyjc&ei=w7ud](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[VJTeBYOAYwPghYKQCw#facrc=&imgdii=&imgrc=Jud9fdBdgOgLzM%253A%3BYdcVu](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[PgD8fQ9M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.kilbowiepark.co.uk%252Fimages%252F621%25](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[2F621-65142.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.ebay.co.uk%252Fitm%252FTHE-CHILD-](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[MOSES-ON-THE-NILE-Gustave-Dore-Antique-Bible-print-c1885-](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)
[%252F181261712928%3B1000%3B1000](https://www.google.sk/search?q=Gustave+Dore+%3E+The+child+Moses+on+the+Nile&espv=2&)

Manželstvo Mojžiša (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Mojžiš vedie dialóg so Židmi (Biblia de San Isidoro de León, 960)

Mojžiš a Korach (miniatura z rukopisu, 1466)

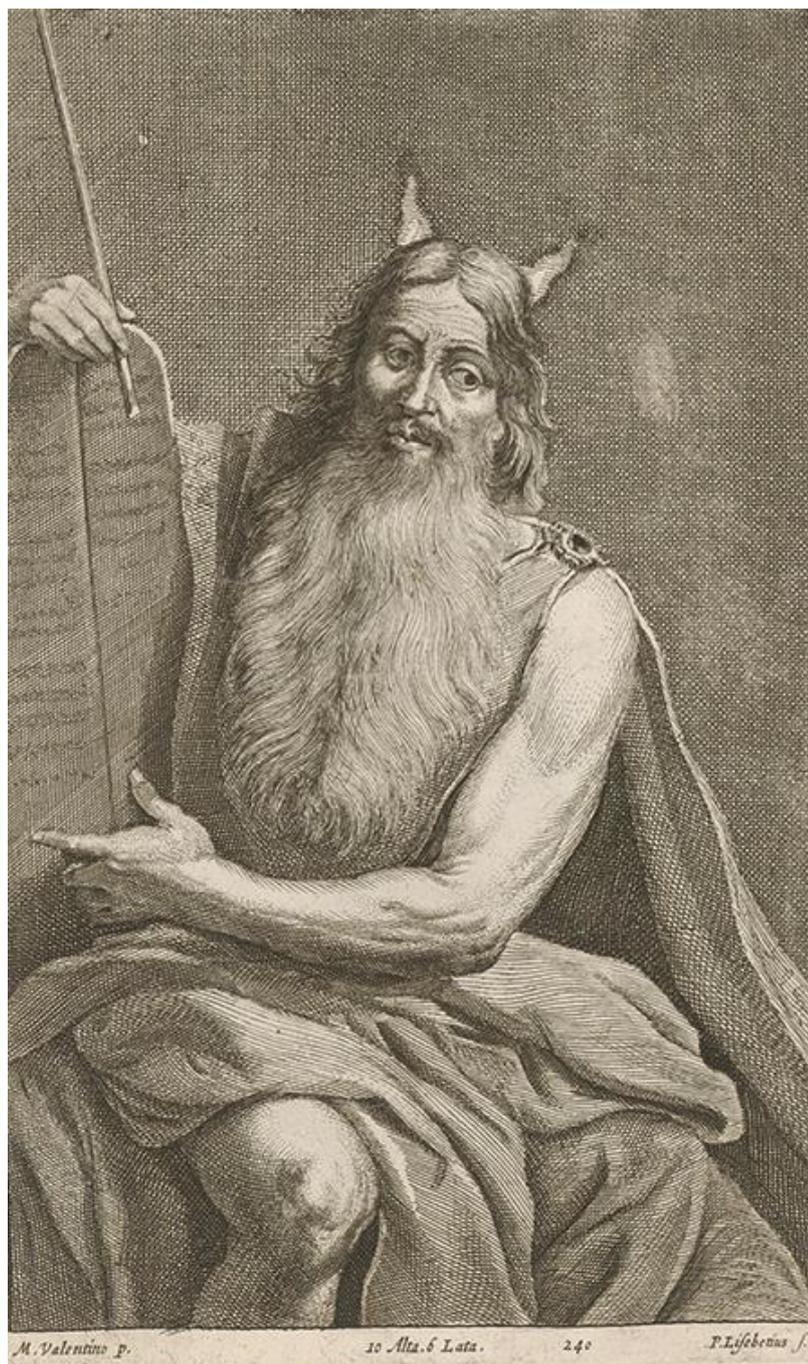
Neznámy autor: Mojžiš na púšti (drevoryt, 1500-1541)

J. Duvet: Sv. Peter a Mojžiš (rytina, 1550-1560)

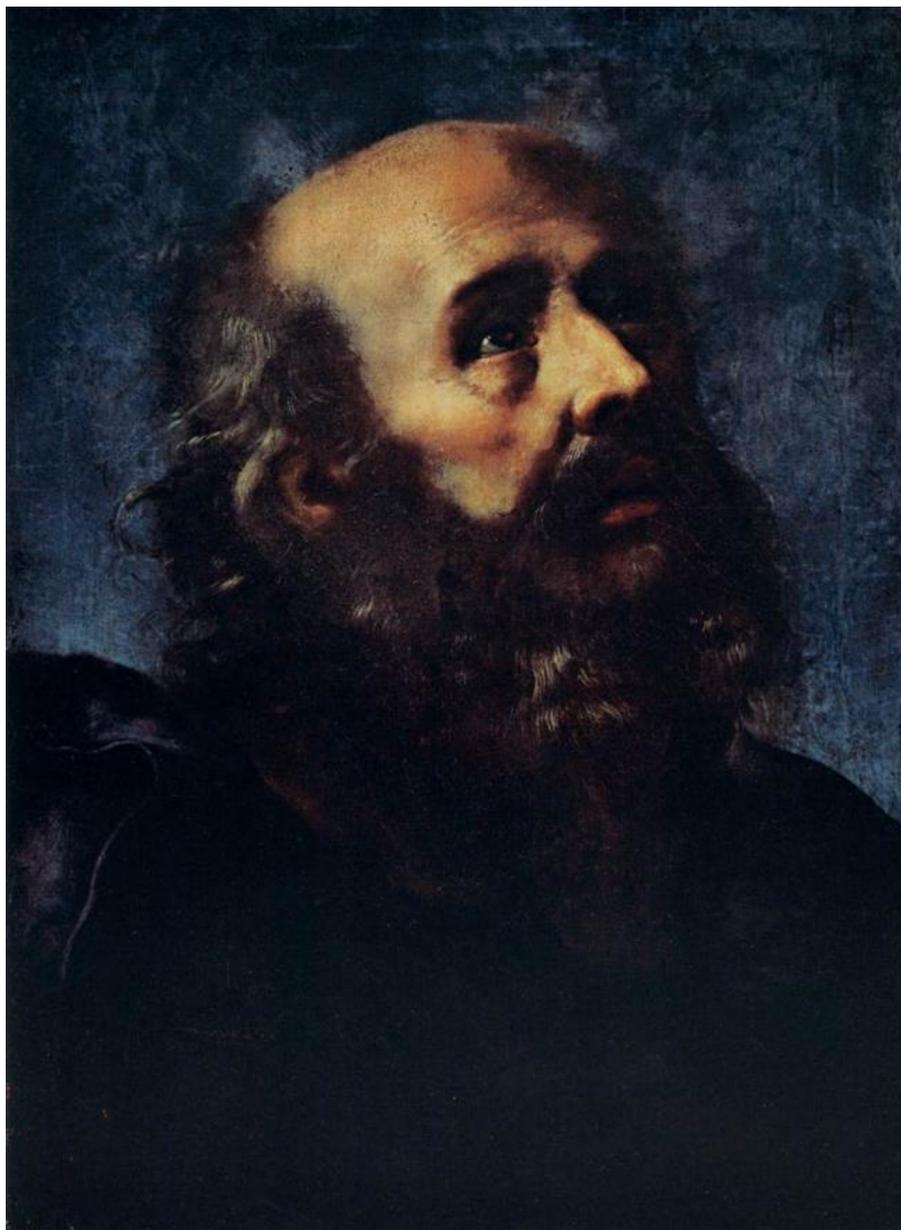
J. Duvet: Mojžiš a patriarchovia (1540)

P. Lisebetius podľa D. Teniersa II : Mojžiš (lep, 1673)

J. Lievens: Mojžiš sa modlí za Jozua bojujúcemu s Amálekom (1627-1630)

C. Dolci: Mojžiš (1640-1645)

V. de Boulogne: Mojžiš (1627-1632)

G. Reni: Mojžiš s doskami zákona (1624)

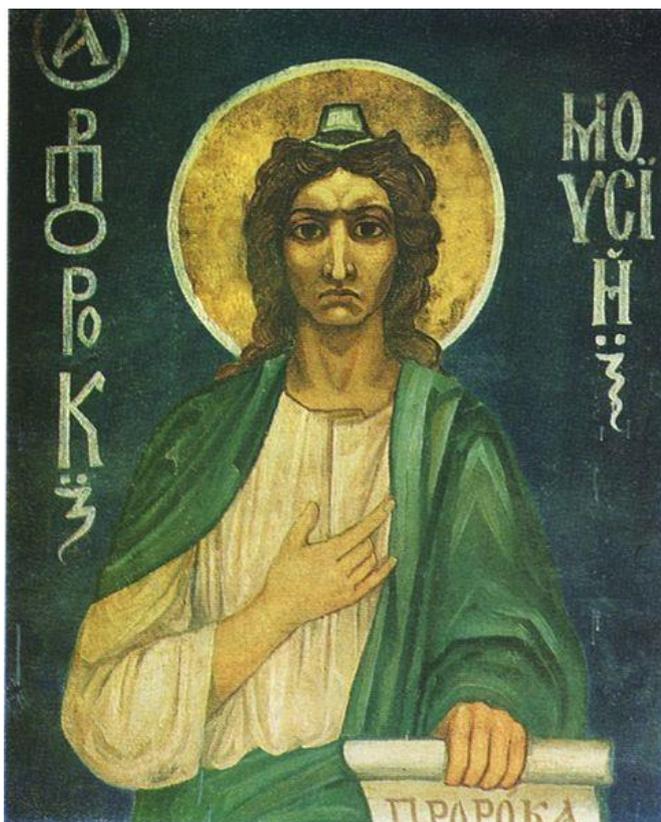
J. Victors: Mojžiš sa lúči s Jethrom (1635)

N. Verkolje: Mojžiš bráni Jetrove dcéry (18.st.)

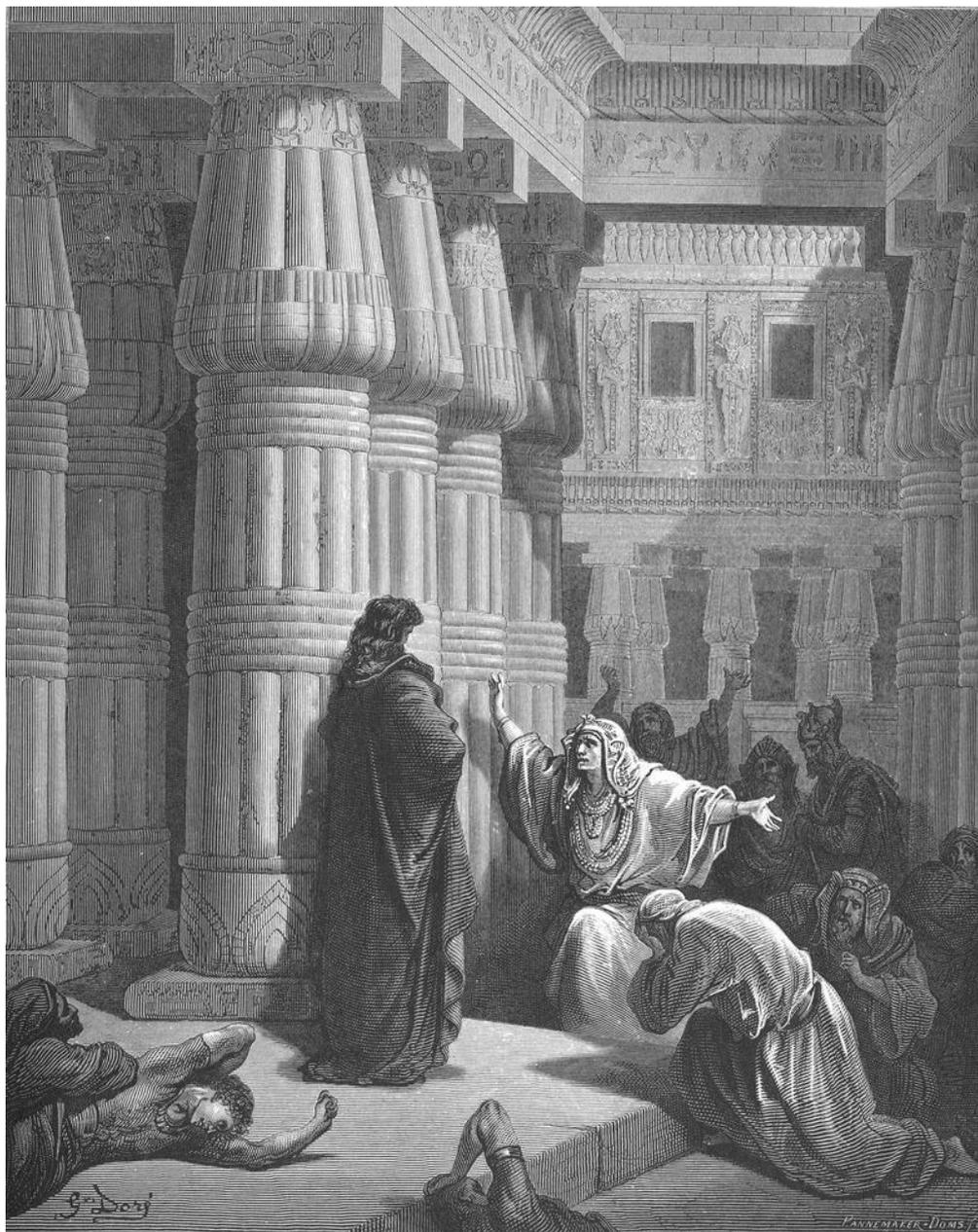
I. Kramskoj: Modlitba Mojžiša potom, čo Izraeliti prešli cez Červené more (1861)

M. Vrubel: Mojžiš (1884)

L. F. Leigton: Mojžiš vidí zaľúbenú zem (drevoryt, 1881)

G. Doré: Egypťania prosia Mojžiša, aby odišiel (drevoryt, 1866)

S. Safed: Mojžiš vyhlasuje sviatok (akryl, 2000)

Mojžiš a bronzový had -

L. Giordano: Mojžiš a bronzový had (17.st.)

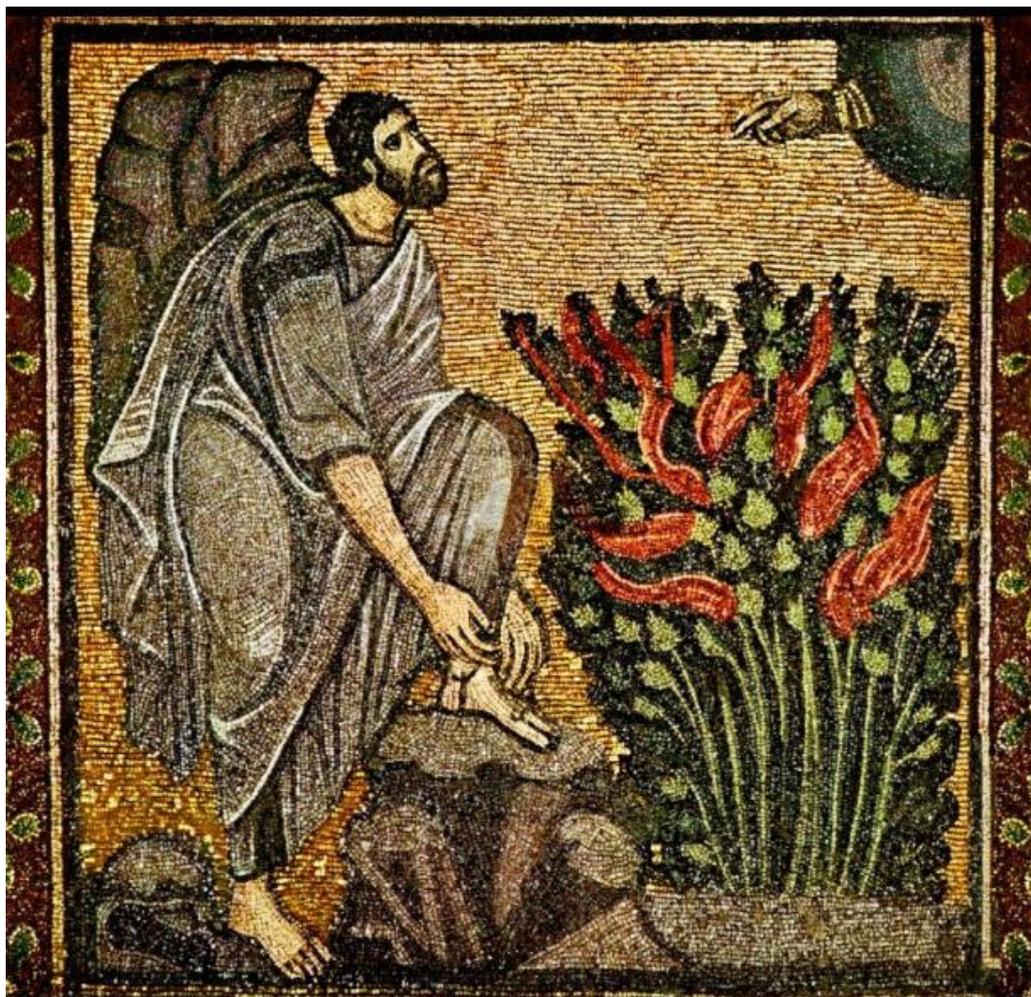
A. Van Dyck: Mojžiš a bronzový had (1620)

Mojžiš a horiaci ker - (*Exodus 3,1-6*); keď *Mojžiš* pásol ovce na hore *Choréb*, zjavil sa mu Boh v podobe horiaceho kra a vyzval ho, aby odviedol *Izrelitov* z Egypta; pozri *vtelenie*, *oheň*, *Mojžiš*; *Matka Božia horiaceho kra*

http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Burning_bush_in_art
https://en.wikipedia.org/wiki/Burning_bush

Mojžiš a horiaci ker (mozaika, San Vitale, Ravenna, 6.st.)

Mojžiš a horiaci ker (byzantská mozaika)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Mojžiš a horiaci ker (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

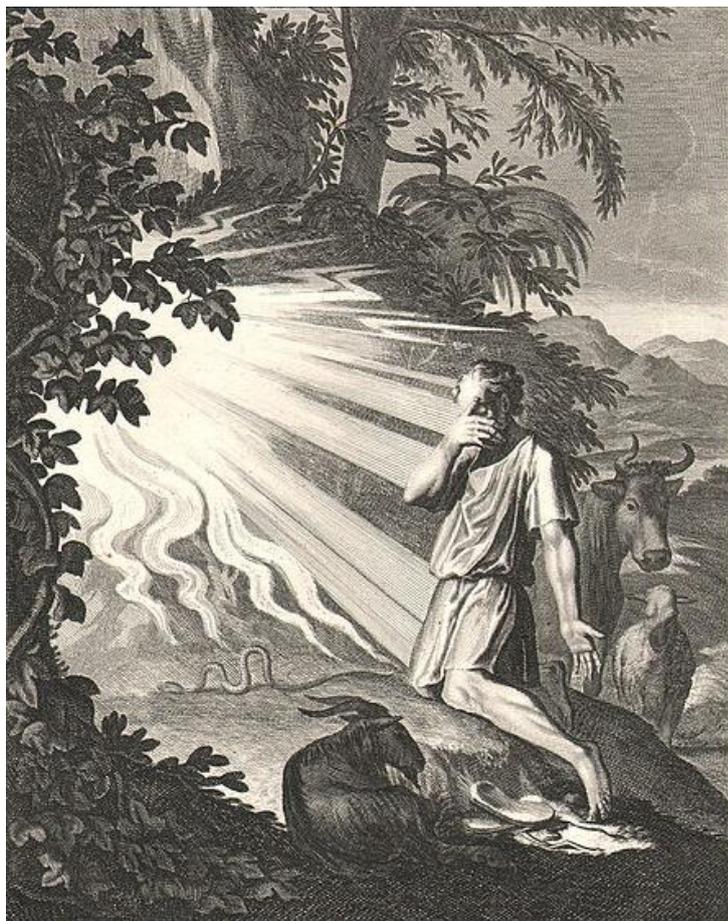
D. Bouts: Mojžiš a horiaci ker (1465-1470)

F. Collantes: Horiaci ker (1614-1656)

C. Luyken, Ch. Weigel: Horiaci ker (kolorovaná medirytina, okolo 1712)

J. Luyken: Mojžiš a horiaci ker (1697)

pozri *horiaci ker*

Mojžiš a zázrak s hadom - Mojžiš a Áron premieňajú svoje palice na hadov, ktoré prehltajú hady egyptských kúzelníkov)

G. Doré: Mojžiš a Áron pred faraónom (drevoryt, 1866)

Mojžiš otvára prameň - (*Exodus 17,6; Numeri 20,1-13*); po odchode z Egypta (pozri *Útek z Egypta*) putovali Izraeliti vedení Mojžišom púšťou, kde nebola voda; začali reptáť oproti nemu a tvrdiť, že bola chyba opustiť Egypt; Mojžiš sa obrátil k Bohu a žiadal ho o radu, ako zvládnuť svoj ľud; Jahve ho poslal v hore Choréb, kde udrel palicou do skaly a z tej vytryskol prameň

<https://www.google.sk/search?q=Dore:+Moses+and+water+from+the+rock&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CCQQsARqFQoTCODEuuPIuccCFYmzFAodRg0EBg&dpr=1>

https://www.google.sk/search?q=Moses+striking+the+rock&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwj15J_VrqrKAhXF33IKHer0BpMQsAQIlg#imgc=M0zs8luKimXfUM%3A

J. Tintoretto: Mojžiš otvára prameň v skale (16.st.)

H. van Balen I. a J. Brueghel I: Zázrak Mojžiša na púšti (17.st.)

N. Poussin: Mojžišov zázrak otvorenia skaly (1633-1635)

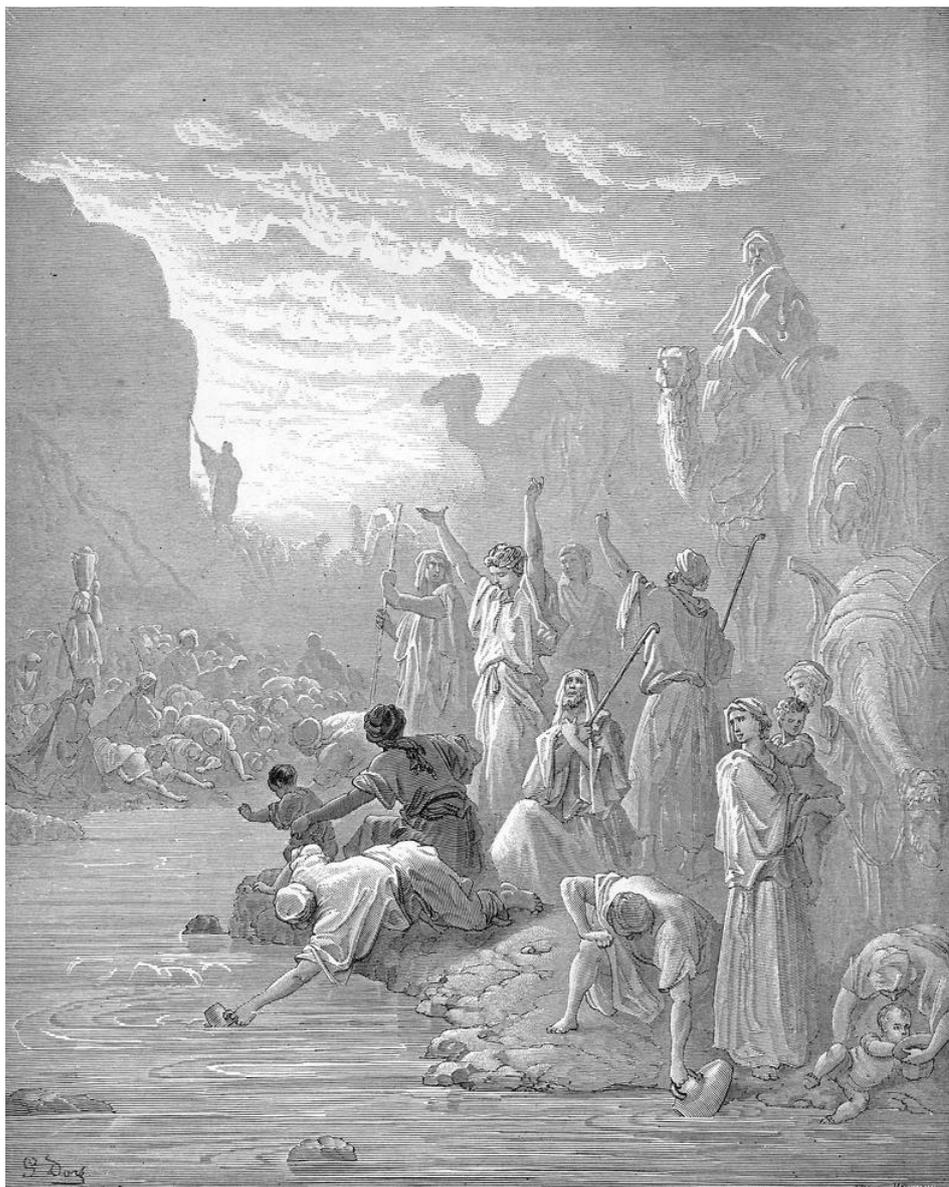
N. Malinconico: Mojžiš čerpá vodu zo skaly (1721)

J.-M. Vien st.: Zázrak s vodou (18.-19.st.)

J. G. Hertel st., F. Sigrist (predloha): Mojžišov zázrak s vodou (kolorovaná medirytina, okolo 1755)

G. Doré: Izraeliti pijú vodu zo skaly. Mojžiš sa dotýka skaly Choréb (drevoryt, 1866)

Mojžiš pred faraónom -

C. Cort podľa F. Zuccari: Mojžiš a Áron pred faraónom (rytina, 1567)